

บทที่ ๑

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนและการพัฒนา ทักษะการเขียน

หัวข้อ

๑. ความหมายของการเขียน
๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน
๓. ระดับความสามารถในการเขียน
๔. การพัฒนาทักษะการเขียน

แนวคิด

๑. การเขียน คือ การสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและเรื่องราวจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน มี ๗ ประการสำคัญ คือ ๑) การเขียนเพื่ออธิบาย ๒) การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ๓) การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง ๔) การเขียนเพื่อกิจธุระ ๕) การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ ๖) การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ๗) การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี

๓. ระดับความสามารถในการเขียน แบ่งออกได้ ๕ ระดับ คือ ระดับที่ ๑ การเขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้อง ระดับที่ ๒ การเขียนเพื่อให้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง ระดับที่ ๓ การเขียนเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ ระดับที่ ๕ การเขียนเพื่อศิลปะหรืองานบันเทิง

๔. หลักเบื้องต้นในการพัฒนาทักษะการเขียนมี ๗ ประการสำคัญ คือ ๑) หัดเป็นผู้อ่านหนังสือให้มาก และเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดี ๒) เปิดใจให้กว้าง และยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย ๓) สืบค้นและแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน ๔) ศึกษาสำนวนการเขียนของตนเอง ๕) หมั่นศึกษาหลักเกณฑ์ และข้อแนะนำในการเขียน ๖) สร้างแรงบันดาลใจในการเขียน และ ๗) ลงมือเขียน

วัตถุประสงค์

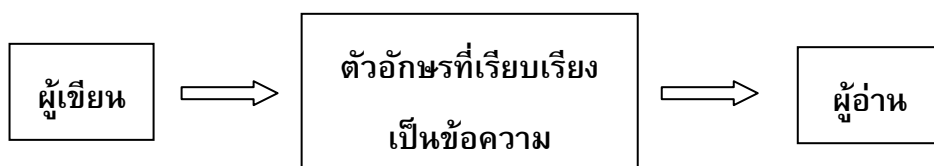
เมื่อศึกษาบทที่ ๑ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. กล่าวถึงความหมายของการเขียนได้
๒. จำแนกจุดมุ่งหมายในการเขียนได้
๓. แบ่งระดับความสามารถในการเขียนได้
๔. รู้วิธีการพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง ๗ ประการ

เนื้อหา

๑. ความหมายของการเขียน

การเขียนคือการสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ข่าวสาร ตลอดจนประสบการณ์และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน

จุดมุ่งหมายในการเขียนพอจำแนกได้ดังนี้

๑. การเขียนเพื่ออธิบาย คือการเขียนอธิบายหรือชี้แจงเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การอธิบายหรือให้ความรู้ทางวิชาการ การอธิบายขั้นตอนการทำงาน การอธิบายขั้นตอนการประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การอธิบายการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการเขียนอธิบายนั้นต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นจริง สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น ตำรา คู่มือการใช้อุปกรณ์ เอกสารแนะนำต่างๆ เป็นต้น

๒. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีจะต้อง

ประกอบด้วยเหตุและผล ไม่ลำเอียงหรือมีอคติส่วนตัว พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขในประเด็นที่นำมาวิพากษ์วิจารณ์ด้วย ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น บทความ บทวิจารณ์ บทความวิเคราะห์ เป็นต้น

๓. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่ผู้เขียนประสบกับตนเองหรือกับบุคคลอื่น มาถ่ายทอดให้ผู้อ่านทราบ เช่น การเขียนสารคดีชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนสารคดีท่องเที่ยว การเขียนเรียงความ บันทึกความทรงจำ การเขียนข่าว เป็นต้น

๔. การเขียนเพื่อกิจธุระ เป็นการเขียนที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อกิจธุระอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการเขียนประเภทนี้จะมีรูปแบบการเขียนที่ชัดเจน ใช้ภาษาที่เป็นทางการ เช่น การเขียนจดหมายธุรกิจ ประกาศ หรือแจ้งความของทางราชการ สัญญาซื้อขาย เป็นต้น

๕. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามและจินตนาการตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน ภาษาที่ใช้ในงานเขียนประเภทนี้จึงมีลักษณะประณีต งดงามก่อให้เกิดจินตภาพ ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ได้แก่การเขียนงานประเภทบันเทิงคดี เช่นนวนิยาย เรื่องสั้น เป็นต้น

๖. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวหรือชักจูงใจผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะเด่น สะดุดตาผู้อ่าน เล่นคำเล่นสำนวนเพื่อให้ผู้อ่านจดจำง่าย ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้เช่น การเขียนคำขวัญ การเขียนข้อความโฆษณา เป็นต้น

๗. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่มีจุดประสงค์ในการตำหนิเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง การตำหนินี้จะมีลักษณะนิ่มนวล บางครั้งอาจแทรกอารมณ์ขันไว้ในงานเขียนด้วย หรือบางครั้งอาจเขียนเป็นเรื่องสมมุติ เพื่อโยนไปสู่เรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนข้อความในการ์ตูนล้อการเมือง การเขียนบทความเสียดสีบุคคลในแวดวงบันเทิงหรือการเมือง เป็นต้น

๓. ระดับความสามารถในการเขียน

ระดับความสามารถในการเขียนแบ่งออกได้ ๕ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ การเขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้อง เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมุ่งเน้นให้ผู้อ่านซึ่งเป็นผู้รับสารเกิดความเข้าใจข้อความที่ตนเองสื่อมา การเขียนในระดับนี้ จะใช้ภาษาเรียบง่าย ชัดเจน สั้นกระชับ ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้ เช่น การเขียนจดหมายราชการหรือจดหมายธุรกิจ ประกาศ คำสั่ง การเขียนบอกกล่าวข้อมูลข่าวสาร การเขียนอธิบายและแนะนำขั้นตอนการทำงาน เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

สามเส้นทางในการเข้าสู่ลูกพ่อขุน ท่านสามารถสมัครเป็นนักศึกษารามคำแหงในเส้นทางที่หนึ่ง คือ สมัครด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงตามวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ในเส้นทางที่สอง ท่านสามารถสมัครทางไปรษณีย์ โดยยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานและเอกสารบรรจุของ พร้อมค่าธรรมเนียมการสมัครส่งมายังมหาวิทยาลัย และในเส้นทางที่สาม สมัครทางอินเทอร์เน็ตที่ www.ru.ac.th ให้นักศึกษาดูรายละเอียดการสมัครและกรอกรายการตามจอภาพ ส่วนการชำระเงินสามารถชำระได้สองวิธีดังนี้ วิธีที่ ๑ การชำระเงินโดยบัตรเครดิตของผู้สมัครหรือผู้ปกครอง โดยที่ผู้สมัครจะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมธนาคารเพิ่มตามอัตราของบัตรเครดิต วิธีที่ ๒ การชำระเงินโดยผ่านเคาน์เตอร์ของธนาคารทหารไทย โดยที่ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่ม ๑๐ บาท และนักศึกษาจะต้องส่งเอกสารสำคัญตามข้อกำหนด จากนั้นให้นักศึกษาตรวจสอบจากระบบอินเทอร์เน็ตว่าการสมัครครบสมบูรณ์หรือไม่ และถ้าไม่มีปัญหาใด มหาวิทยาลัยก็จะออกรหัสนักศึกษาให้

(คัดจากหนังสือมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๔ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๗๖)

ตัวอย่างที่ ๒

ชื่อหนังสือซึ่งเรียกว่า “ปทานุกรม” นั้น คณะกรรมการเห็นร่วมกันว่ายังไม่ตรงกับลักษณะของหนังสือ เพราะคำว่า “ปท” ซึ่งเรานำมาใช้ว่า “บท” ถ้าหมายความถึงคำก็คือคำที่แต่งแล้ว เช่น ทศกัณฐ์ หรือสุเมรุ เป็นคำที่มีแล้วในบาลี สันสกฤต และกวีนิพนธ์ไทย จึงเปลี่ยนใหม่เรียกว่า “พจนานุกรม” และในการทำครั้งนี้ทำเป็นสองเล่ม คือเล่มใหญ่ (ที่ท่านกำลังอ่าน

อยู่นี้) รวบรวมคำทั้งหมดที่มีใช้ในภาษาไทยตลอดจนในหนังสือวรรณคดี และหนังสือทาง
ศาสนา เล่มเล็ก (ซึ่งจะจัดพิมพ์ต่อไป) เก็บเฉพาะคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือคำที่ยังมีชีวิตอยู่

เมื่อพูดตามหลักการทำพจนานุกรม ย่อมเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หนังสือ
พจนานุกรมภาษาใด จะต้องรวบรวมคำทั้งหมดที่มีใช้ในภาษานั้น ตลอดจนให้ความรู้ใน
เรื่องอักษรวิธี การบอกเสียงอ่าน ความหมาย และประวัติของคำ เพราะฉะนั้นในการทำ
พจนานุกรมนี้ คณะกรรมการจึงยึดหลักการดังกล่าวเท่าที่สามารถจะยึดได้

ในเรื่องคำนั้น ถือกันเป็นหลักว่า พจนานุกรมเป็นที่รวมคำที่มีใช้ในภาษา ดุจ
ทะเบียนสำมะโนครัวซึ่งเป็นที่รวบรวมจำนวนพลเมืองของชาติ ฉะนั้น ถ้าผู้ทำพจนานุกรมเก็บ
คำที่ใช้ยังไม่หมดก็ดีหรือเก็บคำที่ไม่มีที่ใช้เข้าไว้ก็ดี ย่อมเป็นเหตุให้จำนวนคำผิดพลาด ทำให้
สถิติของคำที่ใช้ในภาษาเสียไป เฉพาะหลักข้อนี้อาจมีข้อบกพร่องได้ แต่ถึงกระนั้นก็ดี
คณะกรรมการก็ได้พยายามที่จะให้พจนานุกรมนี้บรรจุคำที่ยุติแล้วซึ่งมีใช้ในภาษาไทยมาก
ที่สุดเท่าที่จะทำได้

อนึ่ง ปทานุกรมฉบับตีพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๗๐ ของกระทรวงธรรมการนั้น มีคำที่ไม่มี
ใช้ในภาษาไทยปนอยู่มาก โดยเฉพาะคำภาษาบาลีและสันสกฤต คำเหล่านี้ ถ้าคณะกรรมการ
แน่ใจว่าไม่มีที่ใช้ในภาษาไทย ก็ตัดออก ถ้ามีใช้ในภาษาไทย ก็เอาตัวอย่างที่ใช้ในนั้น ๆ มาลงให้
ไว้ หรือคำใดยังหาตัวอย่างที่ใช้ไม่ได้ แต่รูปของคำน่าจะมีในภาษาไทยก็ให้คงไว้

คำวิสามานยนาม จำพวกชื่อคนและชื่อเมืองเป็นต้น คณะกรรมการได้ตกลงกันว่า
จะเก็บรวบรวมตีพิมพ์เป็นอีกเล่มหนึ่งต่างหาก แต่มียกเว้นคำวิสามานยนามบางคำที่รู้จัก
แพร่หลายในวรรณคดีก็ให้คงมีไว้ในพจนานุกรมนี้

(คัดจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๘)

ระดับที่ ๒ การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง เป็นการเขียนที่
ใช้ทักษะในการเขียนสูงกว่าในขั้นที่ ๑ โดยผู้เขียนซึ่งเป็นผู้ส่งสารต้องหาวิธีเขียนเพื่อทำให้
ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ตนเองสื่อมา การเขียนในลักษณะนี้บางครั้งผู้เขียนต้องบรรยายความรู้สึก
นึกคิด เรื่องราวที่ละเอียดอ่อนหรือเรื่องราวที่เป็นนามธรรมได้ รวมทั้งการใช้ถ้อยคำที่ค่อนข้าง
พิถีพิถัน บางครั้งอาจใช้ถ้อยคำที่สร้างมโนภาพได้ชัดเจน ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้เช่น การ
เขียนเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมา การอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

ความเป็นมาของวันภาษาไทยแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพราะวันดังกล่าวมีความสำคัญต่อวงการภาษาไทยอย่างยิ่ง เนื่องด้วยตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ในครั้งนั้นทรงร่วมอภิปราย ในหัวข้อปัญหาของการใช้ภาษาไทยร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยหลายท่าน ทรงดำเนินการอภิปรายและทรงสรุปการอภิปรายอย่างดีเยี่ยม แสดงถึงพระปรีชาสามารถและความสนพระราชหฤทัยห่วงใยในภาษาไทย เป็นที่ประทับใจผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้นเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ของวงการภาษาไทยที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าว

การจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติตามแนวคิดที่กำหนดให้ตรงกับวันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปีนั้น มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงเป็นนักปราชญ์และนักภาษาไทย รวมทั้งเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ได้ทรงแสดงความห่วงใยและพระราชทานแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย โดยถือว่าโครงการดังกล่าวจะมีบทบาทในการร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ด้วย วัตถุประสงค์ต่อมา คือ เพื่อกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของคนไทยทั้งชาติให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจกันทำนุบำรุง ส่งเสริมและอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และเป็นสมบัติวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติให้คงงามยั่งยืนคู่ชาติไทยตลอดไป นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทยทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อยกมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาทุกระดับให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย เพื่อเชิญชวนและเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างสรรค์ และเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยในรูปแบบต่างๆ ไปสู่

สาธารณชน ทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติและในฐานะภาษาเพื่อการสื่อสารของทุกคนในชาติ

(คัดจาก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น พุทธศักราช ๒๕๕๒ ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ตัวอย่างที่ ๒

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ได้เริ่มเข้าอยู่อาศัยในบ้านหลังจากที่ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จประพาสประเทศต่างๆ ในอเมริกาและยุโรปเป็นเวลาหลายเดือนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้อยู่อาศัยในบ้านนี้มากกว่า ๓๐ ปี จนถึงแก่อสัญกรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

หมู่เรือนไทยที่เป็นที่อยู่อาศัยประกอบด้วยเรือนไม้สักขนาดต่างๆ กัน ๕ หลังและหอนก มีนอกชานเชื่อมถึงกันตลอด ชั้นล่างเป็นใต้ถุนโล่งตามแบบบ้านไทย

เมื่อขึ้นบันไดด้านหน้า ทางขวามือจะเป็นอาคารประธานคือ เรือนหลังแรกที่ซื้อมาจากเสาชิงช้า ซึ่งเป็นเรือนระดับคหบดี ประณีตงดงามกว่าหลังอื่น และเป็นเรือนที่เล่าลือกันว่าเจ้าของเดิมคนสุดท้ายเป็นสุภาพสตรีชรา ซึ่งคงจะรักบ้านนี้มาก เพราะเมื่อย้ายเรือนมาอยู่ที่ซอยสวนพลูแล้วก็ยังคงติดตามผูกพันอยู่ คนในบ้านในปัจจุบันยังเรียกเรือนหลังนี้ว่า เรือนคุณย่า แต่เดิม ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ใช้เป็นห้องพระและรับแขกในกรณีพิเศษ แต่ต่อมาเมื่อได้สร้างห้องพระขึ้นใหม่ จึงจัดห้องนี้เป็นห้องรับแขก

ทางด้านซ้ายมือของบันได เป็นเรือนที่ใช้เป็นห้องนอน และตรงข้ามเป็นเรือนที่ใช้เป็นห้องหนังสือ ทั้ง ๒ หลังนี้เป็นเรือนแบบชาวบ้านที่ได้มาจากผั๊กให้ ต่อมาเมื่อท่านเจ้าของได้เข้ามาอยู่ในกลุ่มเรือน ๓ หลังนี้แล้ว จึงค่อยๆ สร้างเรือนหลังอื่นๆ เพิ่มเติมแบบไทยสามารถสร้างเพิ่มขึ้นได้เรื่อยๆ ตามความจำเป็นและความสะดวก เพราะเป็นหลังๆ แยกจากกัน มิได้รวมอยู่ในอาคารเดียวกันเช่นบ้านแบบสมัยใหม่ เรือนเล็ก ๒ หลัง ซึ่งกระหนาบอยู่ซ้ายขวาของเรือนรับแขก หลังหนึ่งเป็นหอพระ และอีกหนึ่งหนึ่งเป็นเรือนที่อาจใช้เป็นที่นั่งเล่นส่วนตัว ตรงข้ามกับเรือนรับแขกเป็นศาลาเล็กมองลงไปในส่วนหลังบ้าน เรียกว่า หอนก

ศาลาไทยหลังใหญ่หน้าบ้าน แยกออกไปจากกลุ่มเรือนที่เป็นที่อยู่อาศัย สร้างขึ้นเมื่อท่านเจ้าของได้เข้ามาอยู่ในบ้านนี้แล้วประมาณ ๑๐ ปี และวิถีชีวิตทำให้ต้องมีสถานที่

สำหรับใช้ในกิจการต่างๆ นอกจากเป็นที่อยู่อาศัย เช่น ในการทำพิธีไหว้ครุณาฏศิลป์และดนตรี การต้อนรับแขกสำคัญทั้งไทยและเทศ และได้เตรียมไว้ว่าจะให้เป็นศาลาตั้งศพของท่าน เจ้าของบ้าน เรือนหลังสุดท้ายคือหอพระในกลุ่มเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งสร้างเสร็จประมาณปี ๒๕๒๔ รวมเวลาทั้งหมดกว่า ๒๐ ปี ส่วนสวนในบริเวณบ้านได้จัดและตัดแปลงมาตลอดชีวิตของท่าน

(คัดจากเอกสารนำชมบ้าน ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ หน้า ๖-๗)

ระดับ ๓ การเขียนเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบรรยายเรื่องราวที่ผู้เขียนเกิดความประทับใจ สะเทือนใจ หรือต้องการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดไปยังผู้อ่าน การเขียนในระดับนี้ผู้เขียนต้องใช้กลวิธีการเขียนที่จะทำให้อ่านเข้าใจที่เขียนนั้นมีเสน่ห์ชวนอ่าน เกิดภาพพจน์และสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ตัวอย่างการเขียนในระดับนี้เช่น การเขียนสารคดีเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจ การเขียนสารคดีชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนสวดดีหรือไว้อาลัยบุคคล เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

บ้านหัวเกาะ

ตอนที่เรียนอยู่โรงเรียนวัดเสาชิงช้า ถ้าวัดไหนแม่พาไปเยี่ยมพ่อชื่น แม่พวง บ้านหัวเกาะ วันนั้นจะได้กินขนมอร่อย พี่น้องลูกสาวพ่อชื่น แม่พวง คือสัญลักษณ์ของขนมอร่อยในความคิดของผมขณะนั้น

บ้านแม่กับบ้านหัวเกาะอยู่ไม่ไกลกันมากนัก พายเรือไปตามคลองมหาพราหมณ์ แม่ยังไม่ทันคายหมากก็ถึงบ้านพี่น้องแล้ว แม่ พี่ทิว พี่นองจึงไปมาหาสู่กันบ่อยๆ

ระเบียงบ้านพ่อชื่นกว้างใหญ่ พื้นกระดานแผ่นโต ยาวตลอดระเบียง เป็นมันลื่นชวนตาปี ทั้งๆ ที่ไม่ได้ทาน้ำมัน แม่บอกอยู่เสมอว่า พี่นองชอบสะอาด ภูบ้านแก่ง ถูกทั้งวันจนกระดานขึ้นเงา

พอโตขึ้น ผมรู้จักพี่น้องมากขึ้นอีก นอกจะภูบ้านแก่ง ทำขนมแก่ง ทำกับข้าวแก่ง แล้วพี่น้องยังเป็น “นายชั้นหมาก” ชั้นหนึ่งอีกด้วย ความเป็นยอดนายชั้นหมาก คือข้อสรุปว่าพี่น้องคือยอดกุลสตรีที่เพื่อนบ้านมีมติยอมรับและยกย่อง

เมื่อสิ้นบุญพอกับแม่ที่บ้านวัดเสาชิงช้าแล้ว ผมไปหาพี่ทวี พี่นองและหลานๆ ที่บ้านหัวเกาะมากขึ้น เพราะผมรู้สึกที่ผมได้กลับบ้าน กราบพี่ทวี พี่นอง เหมือนกราบพอกับแม่บ้านหัวเกาะของพี่ คือ “บ้านอยุธยา” ของผมในปัจจุบัน

ไปพบพี่นองทุกครั้งก็จะบอกพี่ว่า อยู่กรุงเทพฯ หาของกินแบบเก่าๆ ของคนอยุธยาไม่ค่อยจะได้ แล้วก็แอบถามสูตรและเคล็ดลับทำปลาเห็ด ห่อหมกปลาช่อน ปลาแห้ง-แตงโม น้ำยากะทิ แกงขี้เหล็ก แกงต้มหัวตาลอ่อน

ระยะหลังๆ นี้ พี่นองเริ่มป่วย ผมเกรงใจ จึงชักใช้เรื่องทำกับข้าวน้อยลง แต่ก็ตั้งใจว่า ถึงอย่างไรก็จะถามเรื่อง “แกงบอน” ให้จงได้ แต่ในที่สุดผมก็หมดโอกาสได้กินแกงบอนอร่อยชั่วชีวิต

ในความรู้สึกของผม พี่นองยังคงอยู่ ความอ่อนโยนละเมียดละไม ความเมตตาปราณี และความเป็น “คนแก่ง” ของพี่นอง อยู่ในความประทับใจของผม ไม่มีวันลืม

ผมปรารถนาอย่างยิ่ง ให้พี่มีความสุขมากที่สุด และเกิดมาเป็นแบบอย่างของกุลสตรีไทยเหมือนที่เกิดมาในชาตินี้ตลอดไป

สมพันธ์ุ เลชะพันธ์ุ

(คัดจากหนังสืออนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพนางอนงค์ เลชะพันธ์ุ พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๑๗ - ๑๘)

ตัวอย่างที่ ๒

บันทึกผู้รวบรวม

“ศรีบูรพา” หรือในนามจริง กุหลาบ สายประดิษฐ์ เป็นนักเขียนยิ่งใหญ่ที่นักอ่านส่วนมาก ทั้งในอดีตและปัจจุบันรู้จักเป็นอย่างดี เพราะข้อเขียนของท่านไม่ว่าที่เขียนในยุคสมัยใด สิ่งที่สนองสุนทรียภาพของนักอ่านประการต้น คือการใช้ถ้อยคำภาษา จะรู้สึกได้ทันทีว่า สละสลวย เรียบง่าย และแพรวพราวมีเสน่ห์ในทางศิลปะการประพันธ์อย่างพร้อมมูล ว่าถึงโครงสร้างของเรื่องโดยเฉพาะนวนิยายหรือเรื่องสั้นในอดีตแม้จะมีได้สะท้อนถึงการรับใช้สังคมและบุคคลผู้ยากไร้อย่างเป็นเอกลักษณ์อันหลากหลาย ที่ท่านได้เขียนในยุคหนุ่มใหญ่หรือในช่วงปลายๆ ชีวิตก็ตามที แต่ข้อเขียนเหล่านั้นก็ได้จัดซื้อหรือต่อยคุณค่า ที่จะเก็บเล่มมาอ่านและศึกษา เพราะสิ่งที่นักอ่านได้รับที่ยากแก่การปฏิเสธก็คือ จะชื่นบานสรรหาในการลิ้มรส

ในลีลาและถ้อยคำสำนวน ทั้งนี้เป็นเพราะนักเขียนท่านนี้ มีวุฒิภาวะในการหยิบยกและเน้นคำ ที่มีคุณค่าอันเฉียบเลิศ เป็นผลให้ผู้อ่านได้รับการปลุกเร้า ในการติดตามอ่าน ก่อให้เกิดการซึมซับสูมนโนสำนึก สงบเย็นและน่าชื่นแทบจะทุกบรรทัด ยิ่งกว่านั้น ผลงานของท่านในยุคหลังๆ ซึ่งท่านได้เขียนเน้นปลุกเร้าถึงการรับใช้สังคมและบุคคลผู้ด้อยโอกาสในหลายๆ ทรรศนะก็ยิ่งเป็นผลให้ข้อเขียนไม่ว่าจะบรรจุเขียนขึ้นในรูปแบบใด ได้เป็นที่ประจักษ์ชัดต่อมวลชนนักอ่าน ไม่ว่าจะเป็นนักอ่านในอดีตหรือร่วมสมัย ซึ่งต่างก็ยอมรับ และพร้อมที่จะเสพผลงานเขียนของนักเขียนท่านนี้อย่างละโมภ มีหน้าเล่า ผลงานของท่านจึงได้รับการตีพิมพ์ครั้งแล้วครั้งเล่า ครองความยิ่งใหญ่อยู่ในวรรณกรรมอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงวันนี้

(คัดจาก สมบัติ จำปาเงิน (ผู้รวบรวม) นิพนธ์สาร 'ศรีบูรพา' ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ หน้า ๗)

ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนแสดงความรู้หรือความคิดในเรื่องงานเขียนของตนเอง ซึ่งต้องยึดเหตุผลและความถูกต้องของข้อมูล เป็นสำคัญ ตลอดจนถึงคำนึงถึงจิตใจและความรู้สึกของผู้อ่าน การปลุกเร้าให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งการให้เกียรติผู้อ่าน ซึ่งการเขียนในระดับนี้ผู้เขียนต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเขียนเป็นพิเศษ ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้เช่น การเขียนบทความ การเขียนตำรา การเขียนสารคดีความรู้ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

การศึกษาในส่วนมากทำในวัด เพราะวัดในศาสนาพุทธนั้นเป็นโรงเรียนด้วยอีกอย่างหนึ่ง

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าท่านได้จดลงไว้เป็นพระไตรปิฎกหมายความว่า เป็นหนังสือรวมกันได้ถึงสามปิฎก ปิฎกนั้นแปลว่าตะกร้าก็ได้ หรืออาจเป็นตุ่มสุดก็ได้ หนังสือสามตะกร้านั้นไม่ใช่หนังสือน้อยๆ เพราะฉะนั้น คนที่จะเล่าเรียนให้เกิดความรู้ในพระพุทธศาสนาจึงจำเป็นต้องอ่านหนังสือออก จะอาศัยเรียนจากคำบอกเล่านั้นไม่มีทางเลย เมื่อความจำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสือได้มีอยู่ในพระพุทธศาสนาเช่นนี้แต่ไหนแต่ไรมา ไม่ว่าพระพุทธศาสนาจะเริ่มต้นสั่งสอนในที่ใด ท่านจะสอนให้คนอ่านหนังสือออกก่อน เพราะความจำเป็นที่จะต้องศึกษาพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎกอย่างที่วามมาแล้ว

วัดพระพุทธรศาสนาในเมืองไทย จึงรักษาคุณลักษณะของความเป็นโรงเรียนนี้ไว้ตั้งแต่แรก และได้สืบต่อกันมาจนถึงรัชกาลที่ ๕ ในกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเริ่มเอาการศึกษาของชาติไปไว้ใต้ความควบคุมดูแลของรัฐบาล และได้มีการตั้งโรงเรียนรัฐบาลซึ่งใช้ฆราวาสเป็นผู้สอนขึ้นในสมัยนั้น และงอกงามต่อมาจนถึงทุกวันนี้ วัดก็เลยหมดความเป็นโรงเรียนและพระก็เลยหมดความเป็นครู

แต่ในสมัยอยุธยา วัดยังเป็นโรงเรียนอยู่ทุกวัด เพราะฉะนั้นกุลบุตรที่ต้องการศึกษา จึงต้องไปหาครูบาอาจารย์เอาในวัด บางทีก็บวชเณร บางทีก็ไม่ต้องบวช แต่เด็กที่เรียนหนังสือในสมัยนั้น เกือบจะทุกคนต้องคอยปรนนิบัติอาจารย์ประกอบไปกับการเรียนหนังสือนั้นด้วย และเมื่อได้อยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์ อาจารย์ก็จะมีเวลาที่จะอบรมศีลธรรมและจริยธรรมต่างๆ ให้แก่ศิษย์ เป็นประโยชน์ติดตัวต่อไปข้างหน้า

(คัดจาก ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช *ขุนช้างขุนแผนฉบับอ่านใหม่* พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๔๘-๔๙)

ตัวอย่างที่ ๒

ภาษาไทยมาตรฐาน

ทุกประเทศ ทุกชนชาติ ต่างมีภาษาของตนเอง ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ คนไทยก็มีภาษาไทยเป็นภาษาของตนเอง แต่คำว่า *ภาษาไทย* เป็นคำที่มีความหมายกว้างเกินไป เพราะอาจหมายถึง *ภาษาไทยกรุงเทพ ภาษาไทยถิ่นของแต่ละภาค ภาษาไทยถิ่นของแต่ละจังหวัด ภาษาไทยของคนต่างกลุ่ม* เช่น *ภาษาไทยของวัยรุ่น ภาษาไทยของผู้มีการศึกษา ภาษาไทยของผู้ใช้แรงงาน* ฯลฯ ดังนั้น ถ้าจะกล่าวว่าเป็นภาษาไทยประจำชาติไทย ก็จะมีคำถามตามมาว่า แล้วภาษาไทยแบบไหน หรือภาษาไทยถิ่นไหน หรือภาษาไทยของใครล่ะ ที่เป็นภาษาประจำชาติไทย คงจะไม่ถูกต้องนักหากเราพูดแบบเฉพาะเจาะจงว่าภาษาไทยของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือถิ่นใดถิ่นหนึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นภาษาประจำชาติไทย ควรเป็นภาษาที่คนแทบทุกคนในสังคมไทยพูดได้เข้าใจได้ และเป็นตัวแทนของภาษาไทยที่หลากหลายทั้งหมดในสังคมไทย ภาษาไทยดังกล่าวก็คือ *ภาษาไทยมาตรฐาน* นั่นเอง

โดยทั่วไป *ภาษามาตรฐาน* หมายถึงภาษาที่เป็นตัวแทนของภาษาในชาติ ภาษาที่เป็นที่ยอมรับในสังคมว่าถูกต้อง มีศักดิ์ศรี มักใช้ในวงการราชการ สื่อมวลชน และการศึกษา

คุณสมบัติ “ความเป็นมาตรฐาน” ของภาษา สืบเกิดได้จากการที่ภาษานั้นมีตัวอักษร พร้อมกฎเกณฑ์ในการเขียนและอ่าน มีพจนานุกรม และตำรา ไวยากรณ์ เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์การใช้สำหรับคนในสังคม

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ *พินิจไทย ไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙* หน้า ๕)

ระดับ ๕ การเขียนเพื่องานศิลปะหรืองานบันเทิง ได้แก่การเขียนงานบันเทิงคดีต่างๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร เป็นต้น งานเขียนประเภทนี้นอกจากจะอาศัยจินตนาการแล้ว ยังต้องอาศัยพรสวรรค์และประสบการณ์ของผู้เขียนเป็นองค์ประกอบด้วย การเขียนในระดับนี้ผู้เขียนจะใช้ศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราวและพิถีพิถันในการใช้ภาษาจนดูสละสลวยงดงามน่าอ่าน

ตัวอย่างที่ ๑

นาฬิกาเป็นเสาเอกของบ้านเรา.....

สูงขึ้นไปเกือบจรดเพดาน นาฬิกาโบราณเคยติดตั้งแขวนตะปูปู่ตรงนั้น ยึดครองเป็นคู่กันด้วยเวลาไล่เลี่ยตามหลังอายุบ้านไม่กี่ปี ในห้วงยามที่ผ่านมันเคยถูกเคลื่อนย้ายบ้างก็เป็นแค่ชั่วคราว แล้วก็กลับมาแขวนที่เดิมอีก ไม่มีใครกล้าขัดความเห็นเหมาะสมของปู่ แม้หลายคนจะเห็นต่างออกไป หากเมื่อปู่ยังมั่นคง ทุกคนจึงไม่อาจหักใจทลายปรารถนาของปู่ลง เพราะตลอดมาปู่เป็นดั่งวีรบุรุษประจำใจพวกเรา ปู่เป็นร่องรอยประทับบนเสาเอกแห่งเชื้อตระกูล แม้คำปู่จะไม่ใช้ประกาศิตสิ่ง หากเราต่างรู้สึกเช่นนั้น นาฬิกาของปู่ก็เช่นกัน การปกครองเสาเอกนานเนิ่นเช่นนี้ ได้บดบังผิวเสาจากการลามเลียของแสงสว่างทำให้เกิดร่องรอยติดผิวไม้เป็นเงาทึบตามรูปกรอบทรงนาฬิกา ขณะสีไม้ส่วนอื่นเผือดจางลง รูปเงาที่คล้ายจะเป็นบัญญัติของการมีอยู่แม้สักวันเมื่อไม่มีมัน รูปเงาก็จะคงเตือนใจจำถึงมันเสมอ เงาทาบของมันอาจยิ่งเข้มคล้ำขึ้นตามวันปกครองที่ปู่กำหนด และเป็นกำหนดที่เกินกว่าจะคะเนหวังเวลานั้นได้ เราไม่รู้ว่ามันแทนสิ่งใดในใจปู่ หากสำหรับเราแล้วมันก็แค่นาฬิกาเก่าคร่ำคร่าตัวเรือนไม้แยกปริจจณมองเห็นเครื่องในชิ้น

สนิมเขรอะ ขดลานขาดคล้ายวงจันเส้นลวดติดแทรกออกมาทางร่องแตก ผิวไม้ส่วนที่ยังเหลืออยู่ก็กะเทาะและหลุดเป็นดวงๆ ต่างด้าน ชวนให้นึกถึงดอกเกลื่อนที่กำลังกัดกินผิวคน กระจกหน้าปัดก็หม่นมัวจนมองเห็นตัวเลขเวลาเพียงเลือนๆ เข็มยาวหนึ่งสนิทชี้อยู่ระหว่างเลข ๓ กับ ๔ ส่วนเข็มสั้นชี้ตรงแนวอยู่เลข ๙ อันเป็นสิ่งผิดธรรมชาติของนาฬิกา และมันหยุดเดินจะเป็นเพราะหมดลานแล้ว ลานมาขาดทีหลัง หรืออาจเพราะลานขาดมันจึงหยุดเดิน ผมไม่รู้ แต่คิดว่ามันอาจหยุดตรงอื่นไม่รู้ตรงไหน คาดว่าน่าจะเป็นตรงสัดส่วนที่ควรของเข็มชี้เลข ครั้นผ่านเวลามาเรื่อยๆ ถูกหยิบยกเคลื่อนย้ายอยู่บ้าง จึงอาจเป็นเหตุให้เข็มเวลาเลื่อนเคลื่อนที่ไปก็เป็นที่ได้ และแม้กระทั่งลูกตุ้มด้านล่างเรือนก็คงหลุดหายไปเพราะเหตุเดียวกัน

(คัดจาก วรภา วรภา “นาฬิกา” ในรวมเรื่องสั้น อุบัติการณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๐๒-๒๐๔)

ตัวอย่างที่ ๒

ตาแก่เล่าว่าตำนานเมืองลับแลนั้นเล่าต่างกันไป แต่ที่เป็นจริงนั้นเรื่องมีอยู่ว่า เมืองลับแลเป็นภูมิประเทศที่สลับซับซ้อนและอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยป่าดงดิบกับเส้นทางเดินเท้าที่คดเคี้ยว ว่ากันว่ามันเป็นเมืองแม่หม้าย ผู้คนในหมู่บ้านมีแต่ผู้หญิง พวกนางยึดถือในการทำดี อยู่ในศีล ในธรรม และที่สำคัญ รักษาवासัตย์เหนือสิ่งอื่นใด เหตุผลที่เมืองนี้ไม่มีผู้ชายเลยก็เพราะพวกเขาชอบพูดคำโกหก ไม่ซื่อสัตย์ จึงเป็นเหตุให้ถูกขับไล่ออกจากเมืองลับแลจนหมด วันหนึ่งมีชายหนุ่มคนหนึ่งมาหาของกินในป่าแล้วเกิดพลัดหลงเข้าไปในเมืองลับแล ชายหนุ่มคนนี้เจอกับหญิงสาวนางหนึ่ง ทั้งสองเกิดรักกัน ฝ่ายหญิงสาวชักชวนชายหนุ่มไปที่บ้านเพื่อพบแม่ของนาง แม่ของนางตกลงให้คนทั้งสองอยู่กินฉันสามีภรรยา ชายหนุ่มจึงอยู่กินกับหญิงสาวในเมืองลับแล เขาได้รับการปรนนิบัติจากนางอย่างดีโดยมีข้อแม้ว่าจะต้องไม่พูดคำเท็จ เขาดำรงชีวิตอย่างผาสุก จนต่อมามีลูกด้วยกันหนึ่งคน วันหนึ่ง ขณะที่ภรรยาออกไปเก็บผักหักฟืนลูกน้อยร้องไห้กระจองอแงเพราะหิวนม ปล่อยให้ลูกน้อยก็ไม่ยอมหยุดร้อง เขาจึงปลั่งปากออกไปว่า “โน่นแน่ะ แม่มาแล้ว” ทั้งๆ ที่นางไม่ได้กลับมาจริงๆ เมื่อฝ่ายแม่ย้ายได้ยินเข้าจึงนำความไปบอกกล่าวกับลูกสาวตน นางล่วงรู้ความดังกล่าวจากปากแม่จึงเสียใจ และเมื่อพบสามีในเย็นวันนั้นก็ต่อว่าเขาเรื่องไม่รักษาคำสัตย์ จำเป็นจะต้องออกจากเมืองลับแลไปตามคำสัญญา ก่อนออกเดินทางนางให้ยามเฝ้าหนึ่งแก่เขาพร้อมกำชับว่าห้ามเปิดออกดูระหว่าง

ทาง จากนั้นนางก็ไปส่งเขายังหมู่บ้าน ปล่อยเขาเดินลับหายเข้าไปในดงป่า ระหว่างทางเขา สะพายย่ามมาด้วยความเหนื่อยล้าและรู้สึกว่าย่ามนั้นหนักขึ้นทุกทีๆ ด้วยความสงสัยและขาด การยับยั้งชั่งใจ เขาจึงเปิดย่ามออกดูโดยลืมคำพูดของภรรยาเสียสิ้น ภายในย่ามเขาพบว่ามัน คือขมิ้นสดๆ เต็มย่าม จึงรำพึงว่า ก็แค่ขมิ้นธรรมดาๆ บ้านเราก็มีเยอะแยะ จะต้องแบกไปให้ เหนื่อยทำไม จากนั้นเขาตัดสินใจเทขมิ้นในย่ามทิ้งไปโดยเหลือไว้เพียงหนึ่งแ่งสำหรับไว้ดูต่าง หน้าเตือนใจเพื่อรำลึกถึงภรรยา เมื่อกลับมาถึงบ้านตนเขาก็เล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ญาติพี่น้อง ฟังถึงความเป็นมาที่ตนหายจากบ้านไปเป็นเวลานาน และก็นึกถึงขมิ้นอันเป็นหลักฐานที่แสดง เรื่องเล่าของตน เขาจึงล้วงออกมาจากย่ามให้ญาติพี่น้องดู ปรากฏว่าขมิ้นแ่งนั้นกลายเป็น ทองคำแท่งสีเหลืองอร่าม เขาตกใจมากระคนกับความเสียอกเสียใจ ที่ตัวเองไม่ฟังคำภรรยา ตั้งแต่แรก และสำคัญว่าได้เทขมิ้นทิ้งเรียกรวดไว้กลางป่าเสียแล้ว เขาตัดสินใจย้อนกลับไปยัง เมืองลับแลอีกครั้ง แต่ก็หาทางเข้าเมืองไม่เจอและขมิ้นที่เขาทิ้งไว้ก็เติบโตงอกงามดีในราวป่า อันชุ่มชื้นแห่งนั้น หาได้กลายเป็นทองคำดังที่อยู่ในย่ามเขาแต่อย่างใดไม่ เมื่อได้พยายามอย่าง ถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่เป็นผล เขาก็เดินคอตกลงกลับบ้านของตน แล้วเรื่องราวแห่งเมืองลับแลก็จบ ลงตรงนี้

(คัดจากอุทิศ เหมะมูล นวนิยายเรื่องลับแล, แก่งคอย พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้า ๔๓ - ๔๔)

งานเขียนทั้ง ๕ ระดับดังที่ได้กล่าวมานี้ งานเขียนระดับที่ ๑ - ๔ อันได้แก่ การเขียน สื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความ การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว การเขียนบรรยาย เรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน และการเขียนบทความหรืออธิบายความ เป็นการเขียน ที่ผู้เขียนสามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ ไม่จำเป็นต้องอาศัยพรสวรรค์เหมือนการเขียนใน ระดับที่ ๕ การเขียนเพื่องานศิลปะหรืองานบันเทิง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการเขียนเป็นทักษะที่ สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

๔. การพัฒนาทักษะการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ โดยตัวผู้เขียนจะต้องเป็นผู้ เริ่มต้นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง หลักเบื้องต้นในการพัฒนาทักษะการเขียนมี ๗ ประการ ดังนี้

๔.๑ หัดเป็นผู้อ่านหนังสือให้มากและเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดี

การอ่านหนังสือมากเหมือนกับการท่องเที่ยวในโลกกว้าง เป็นการเปิดหูเปิดตา ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งมีประสบการณ์การอ่านที่กว้างขึ้น ได้พบได้เห็นข้อความ เรื่องราว สำนวนภาษา ตลอดจนกลวิธีการเขียนที่หลากหลาย

นอกจากการเป็นผู้อ่านหนังสือให้มากแล้ว ควรหัดเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดีด้วย ผู้อ่านหนังสือที่ดีควรอ่านหนังสือได้ทุกชนิดทุกประเภท ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสืออ่านเล่นหรือหนังสือบันเทิงคดี อาทิ นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล บทกวี เป็นต้น หนังสือสารคดี ข้อความโฆษณา ป้ายประกาศต่างๆ พร้อมทั้งรู้จักสังเกตรายละเอียดต่างๆ อาทิ สไตลส์การเขียน การใช้คำ ตัวสะกดของคำที่เขียนยาก การใช้ประโยค รู้จักการย่อความ และจับประเด็นสำคัญของเรื่อง รู้จักพินิจพิเคราะห์แยกแยะงานเขียนที่ดีและไม่ดี และควรจดจำแบบอย่างงานเขียนที่ดี เพื่อนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองต่อไป

๔.๒ เปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย

ในการอ่านหนังสือหลายๆ ประเภทและหลายชนิด อาจทำให้นักศึกษาพบกับเนื้อหา ตลอดจนแนวคิดหรือทัศนคติของนักเขียนแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป นักศึกษาต้องรู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุผลในการรับฟังข้อคิดเห็นเหล่านั้น อย่าใช้อคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวประกอบการพิจารณา

การเปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายจะช่วยให้ นักศึกษามีโลกทัศน์กว้าง ไม่ยึดติดอยู่กับการอ่านเฉพาะเรื่องที่ตัวเองชอบหรือเฉพาะนักเขียนที่ตัวเองโปรดเท่านั้น แต่จะช่วยให้ นักศึกษามีแง่มุมและแง่คิดที่หลากหลาย นำมาพัฒนางานเขียนของตนเองต่อไปได้

๔.๓ สำนวนและแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

ข้อบกพร่องในการเขียนอาจเกิดขึ้นได้เสมอหากขาดความระมัดระวังหรือความละเอียดรอบคอบ ไม่ว่านักเขียนคนนั้นจะเขียนหนังสือเก่งหรือไม่เก่งก็ตาม โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ภาษา การเขียนหนังสือตกล้น การสะกดคำผิด นักศึกษาควรยึดหลักที่ว่า “ความผิดเป็นครู” ฉะนั้นหากพบข้อบกพร่องในการเขียน จะต้องปรับปรุงแก้ไข และระมัดระวังไม่ให้เกิดข้อบกพร่องในลักษณะเช่นเดิมอีก

อนึ่ง ในบางครั้งการสำรวจข้อบกพร่องในงานเขียนด้วยตัวของนักศึกษาเอง อาจไม่เห็นข้อผิดพลาดของตน เหมือนกับการส่องกระจกดูตัวเองมักไม่เห็นข้อด้อยของตน นักศึกษาอาจใช้วิธีให้คนอื่น อาทิ เพื่อน พี่น้อง หรือครูอาจารย์ช่วยตรวจสอบให้ พร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการเขียนให้ดีขึ้นต่อไป

๔.๔ ศึกษาสำนวนการเขียนของตนเอง

สำนวนการเขียน (Style) เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล แต่ทุกคนจะรู้ว่าตนเองถนัดในการเขียนเรื่องแนวใด ชอบใช้ภาษาในลักษณะใด ฉะนั้นการศึกษาสำนวนการเขียนของตนเองจะช่วยให้สะดวกต่อการเลือกแนวเรื่องที่จะเขียนได้ง่ายขึ้น

จากข้อสังเกตจากงานเขียนของนักศึกษาพบว่า การอ่านมีอิทธิพลต่อการเขียนพอสมควร โดยในขั้นเริ่มต้นของการเขียน นักศึกษาแต่ละคนมักจะเขียนตามสำนวนการเขียนของนักเขียนที่ตัวเองชื่นชอบ ทั้งลีลาการเล่าเรื่องและการใช้ภาษา แต่เมื่อเริ่มเขียนหนังสือเองได้ นักศึกษาควรมีสำนวนการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองจะดีกว่า เพราะการเลียนแบบสำนวนการเขียนของผู้อื่น จะทำให้พะวงต่อการเลียนแบบต้นแบบ ยากต่อการพัฒนางานเขียนให้มีประสิทธิภาพและน่าอ่านได้

๔.๕ หมั่นศึกษาหลักเกณฑ์และข้อแนะนำในการเขียน

การเขียนเป็นศิลปะในการสื่อสารอย่างหนึ่ง งานเขียนมีหลายประเภททั้งงานเขียนประเภทสารคดี เช่น เรียงความ บทความ การเขียนข่าว การเขียนสารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ อัตชีวประวัติ เป็นต้น งานเขียนแต่ละประเภทจะมีหลักเกณฑ์และข้อแนะนำการเขียนที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ในการเขียนงานแต่ละประเภท นักศึกษาควรศึกษาหลักเกณฑ์การเขียนของงานประเภทนั้นๆ ให้ละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งนอกจากจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบแนวทางที่ถูกต้องแล้ว ยังทำให้ได้ทราบข้อแนะนำ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

๔.๖ สร้างแรงบันดาลใจในการเขียน

แรงบันดาลใจเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนที่จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกอยากที่จะเขียน ซึ่งการสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนมีหลายวิธี เช่น

๑. เลือกอ่านคอลัมน์หรือบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร วารสาร ที่นักศึกษาสนใจ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกอยากที่จะเขียน เช่น บทความแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ บทความเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต เป็นต้น

๒. เลือกอ่านบทความที่เสนอข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เพื่อท้าทายให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากเขียนหรืออยากแสดงความคิดเห็น เช่น การแก้ปัญหาวัยรุ่น การแก้ปัญหาสังคม ความคิดเห็นขัดแย้งในลัทธิหรือความเชื่อ เป็นต้น

๓. เลือกอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่อง อันเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความรู้สึกอยากเขียน เพื่อที่จะได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป ซึ่งปัจจุบันรางวัลทางวรรณกรรมที่น่าสนใจมีหลายรางวัล เช่น รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (S.E.A. Write Awards) รางวัลวรรณกรรมคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ รางวัล 7 Book Awards รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชน (Young Thai Artist Awards) ของมูลนิธิซีเมนต์ไทย เป็นต้น

การเลือกอ่านคอลัมน์ บทความแสดงความคิดเห็นหรือหนังสือที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ อาจจะเป็นแรงบันดาลใจให้นักศึกษาคิดอยากสร้างสรรคงานเขียนได้ทางหนึ่ง ดังเช่น บัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงผู้หนึ่ง คือ **นายอุเทน พรหมแดง** ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกสื่อสารมวลชน วิชาโทภาษาไทย ได้ยึดถืองานเขียนเป็นอาชีพ และได้รับรางวัลต่างๆ มากมายจากการเขียนเรื่องสั้น ทั้งๆ ที่เริ่มเขียนหนังสือได้เพียง ๒ - ๓ ปี ขณะมีอายุเพียง ๒๕ ปีเท่านั้น (พ.ศ. ๒๕๔๘)

๒.๗ ลงมือเขียน

การมีความรู้เกี่ยวกับหลักและกฎเกณฑ์ในการเขียน หรือการสร้างความรู้สึกอยากเขียนโดยปราศจากการลงมือเขียน คงไม่อาจทำให้นักศึกษาเขียนหนังสือได้อย่างแน่นอน เพราะเป็นเพียงการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีแต่ขาดการปฏิบัติ เปรียบเสมือนการเรียนหัดขับรถยนต์ หากผู้เรียนรู้แต่เพียงกฎจราจร แต่ไม่ได้ทดลองหัดขับรถยนต์จริงๆ ก็คงไม่สามารถทำให้ผู้นั้นขับรถยนต์ได้ และยิ่งเมื่อขับไปนานๆ จะเกิดความคล่องตัว มีความชำนาญในการขับรถยนต์มากขึ้น

การเขียนก็เช่นกัน หากผู้เขียนได้ลงมือเขียนและเขียนบ่อยๆ จะก่อให้เกิดความชำนาญ ไม่ติดขัดเรื่องการใช้ภาษา เขียนได้อย่างราบรื่นและสละสลวย ดังนั้นการเขียน

หนังสือจึงเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ยิ่งฝึกบ่อยยิ่งเกิดความชำนาญ เหมือนดังที่เดือนวาด พิมวนา นักเขียนรางวัลซีไรต์ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จากนวนิยายเรื่องช่างสำราญ กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตัวที่ดีที่สุดของการเป็นนักเขียนก็คือการลงมือเขียนและเขียนบ่อย ๆ

ในที่นี่ที่อยากจะย้ำให้นักศึกษาระลึกถึงเส้นทางของการเป็นนักเขียนว่า เส้นทางของการเป็นนักเขียนไม่มีวิธีการขึ้นลิฟท์ (Lift) หรือบันไดเลื่อน มีแต่วิธีการขึ้นบันไดที่ต้องก้าวขึ้นทีละขั้น ๆ เท่านั้น

การพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง ๗ ประการนี้ เป็นแนวทางที่นักศึกษาคควรนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเขียนที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

หนึ่ง เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาทักษะการเขียนให้แจ่มชัด ในที่นี้จะให้นักศึกษาได้อ่านบทความจากการสัมภาษณ์คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ (ทมยันตี) คุณประภัสสร เสวิกุล และคุณภาณุ ตรัยเวช ถึงจุดเริ่มต้นในการเป็นนักเขียนของทั้ง ๓ ท่าน

คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ (ทมยันตี)
การอ่านคือจุดเริ่มต้นของการเขียน

คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ ชื่อนี้อาจจะทำให้คอนิยายจำนวนไม่น้อยอดสงสัยไม่ได้ว่าเป็นชื่อและนามสกุลจริงของใคร แต่ถ้าพูดถึงนามปากกา ทมยันตี โรสลาเรน กนกเลขา รวมทั้ง **ลักษณาวดี** เชื่อว่าคอนิยายคงรู้จักดี และตัวตนที่แท้จริงของเจ้าของนามปากกาที่กล่าวมาก็คือ ‘คุณหญิงวิมลนั่นเอง’

นามปากกาทั้งสี่นั้นคอนิยายจะรู้ดีว่าเนื้อหาของนิยายจะออกไปในแนวใด กล่าวคือ ‘โรสลาเรน’ สำหรับเขียนรักพาฝันจินตนิยาย เช่น เรื่อง **ในฝัน โสมส่องแสง รอยอินทร์ ทรายแผ่นดินกลบหน้า** ล่าสุดคือเรื่อง **เมฆขาว** และนามปากกา ‘ลักษณาวดี’ สำหรับเขียนนิยายรัก ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาของเจ้าหญิง - เจ้าชาย อาทิ **ตั้งดวงหฤทัย มหาราณี เลือดขัตติยา ฐวตารา และ เจ้าหญิงแห่งรัตติกาล**

นามปากกา ‘กนกเลขา’ สำหรับแต่งเรื่องตลก เบาสมอง เพื่อผ่อนคลายความเครียดของตัวเอง เช่น **อุบัติเหตุ แกร่งรัก พ่อปลาไหล** เป็นต้น ส่วนนามปากกาที่สร้างชื่อเสียงให้

มากที่สุดคือ ‘ทมยันตี’ ซึ่งใช้แต่งเรื่องราวที่สะท้อนชีวิตและสังคม โดยเริ่มจากเรื่อง *รอยมลทิน* เป็นเรื่องแรก

ผลงานที่โด่งดังต่อมาอีกมากมาย เช่น *คู่กรรม คำมั่นสัญญา พิศवास ทวิภพ* รวมทั้งเรื่องแนวจิตวิญญาณอย่างเรื่อง *ฉาน จิตา มายา* และแนวประวัติศาสตร์ อาทิ *ร่มฉัตร สุริยวรรณ อธิราชา กษัตริยา* ยิ่งไปกว่านั้น นวนิยายจากทุกนามปากกาของคุณหญิงวิมลศิริไพบูลย์ ยังมีผู้นำไปสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ ซึ่งหลายเรื่องถูกนำมาสร้างซ้ำแล้วซ้ำอีกในหลายยุคหลายสมัย เช่น *ในฝัน ค่าของคน ทวิภพ คู่กรรม พ่อปลาไหล คำมั่นสัญญา* เป็นต้น

ส่วนจุดเริ่มต้นของการเป็นนักเขียนนั้น คุณหญิงวิมล บอกว่า น่าจะเริ่มต้นจากการเป็นนักอ่านก่อน โดยในช่วงเป็นเด็กนั้นจะเป็นเด็กที่ดื้อรั้นมาก เชื่อและใช้ความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ ขนาดแม่ (ไข่มุก) สั่งให้ดูบ้านครั้งหนึ่งไม่ ครั้งที่สองก็ไม่ จนครั้งที่สามก็เดินออกจากบ้านไปเลย จนวันหนึ่งแม่จับขังไว้ในห้องหนังสือ มีลูกกรง พอแม่ขังแล้วก็ปิดประตูให้เราอยู่ในห้องนั้นทั้งวัน เมื่ออยู่ในห้องนั้นไม่รู้จะทำอะไร มีเพียงหนังสือก็เลยนั่งอ่านหนังสือทั้งวัน

หลังจากนั้นได้บอกแม่ว่าต่อไปนี้ ไม่ต้องขัง ขอเอาหนังสือมาให้อ่าน แทนที่แม่ไข่มุกจะเอาหนังสือนิทานมาให้อ่าน ท่านกลับนำหนังสือประวัติศาสตร์ที่เป็นยุคฟื้นฟูศิลปปะเมื่อ ๕๐๐ ปีก่อน โดยบังคับอ่านให้แม่ฟังทีละหน้า และเมื่ออ่านจบหนึ่งบทแล้วแม่ก็ให้มาอ่านจับใจความอีกครั้งหนึ่ง ตรงนี้ทำให้เข้าใจในการอ่านจับใจความและย่อเรื่อง

“การย่อความแล้วเล่าให้แม่ฟังในครั้งนั้น แม่ไม่รู้เลยว่าสิ่งที่แม่ให้ทำนั้นเป็นการสอนให้เรารักการอ่านทางอ้อม ยายก็ให้อ่านรามเกียรติ์ให้ฟัง เราก็ดูไม่ได้คิดหรอกว่าต้องเป็นนักเขียนเพียงแต่อ่านให้จบ ๆ เราก็จะได้ไปเล่นกับเพื่อน จากวันนั้นทำให้อ่านหนังสือจับใจความได้เร็วมาก มาช่วงหลังจำได้ว่ามาเจอเรื่องสามก๊ก ใครก็บอกว่าอ่านสามก๊กสามเทียวอย่าคบ แต่ตัวเองอ่านสามก๊กมาถึง ๑๐ เทียว” ทมยันตีกล่าวพร้อมกับบอกด้วยว่า

สมัยก่อนย่อความเก่ง อ่านให้ยายฟังแล้วยายชอบ หรือแต่งกลอนให้ยายฟัง ก็จะได้สตางค์ไปซื้อขนม จากนั้นมาเราก็เลยหาจ๊อบแบบนี้มาตลอด ทำให้ได้เขียนเรื่องสั้นที่เป็นงานเขียนเรื่องแรกตอนอายุ ๑๔ ขวบ คือเรื่อง *ตุ๊กตายอดรัก นินทาเปิด นินทาไก่ ตุ๊กแก* ไม่ว่าจะทำอะไรผ่านหน้าก็จะเขียนบรรยาย หรือนินทาพ่อ นินทาแม่ นินทายาย ก็จะเขียนบรรยายออกมา

คุณหญิงวิมลเล่าถึงที่มาของนามปากกา ‘โรสลาเรน’ ว่าเริ่มเขียนเรื่องสั้นครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๗ ขณะนั้นอายุเพียง ๑๖ ปีจากนั้นอีก ๓ ปี ก็เขียนนวนิยายเรื่องแรก ชื่อว่า ‘ในฝัน’ โดยใช้นามปากกา ‘โรสลาเรน’ ซึ่งแปลว่า ‘กุหลาบราชินี’ ที่ได้จากประเทศเยอรมนี เพราะดอกบานใหญ่เท่ากับจาน โดยได้นามปากกาที่มาจากงานเขียนของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

ส่วนนามปากกาที่สร้างชื่อให้มากที่สุดคือ ‘ทมยันตี’ ที่ใช้ในการเขียนเรื่อง ‘คู่กรรม’ คุณหญิงวิมล บอกว่านวนิยายเรื่องคู่กรรมเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นอ้างอิงประวัติศาสตร์ แล้วจินตนาการสมมติตัวละครโกโบริและอังศุมาลินขึ้นมา เช่น ชื่อโกโบริ นำมาจากหนังสือท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น เมื่อนำประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงแล้วสร้างตัวละครเข้าไป จึงทำให้เกิดความสมจริงถึงขนาดที่ว่าคนดูเรื่องคู่กรรมมาถามเลยว่า โกโบริตายตรงไหนจะไปสร้างอนุสาวรีย์ให้ นอกจากนี้แล้วเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ทางประเทศญี่ปุ่นได้ซื้อลิขสิทธิ์นวนิยายคู่กรรมนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ เนื่องในโอกาสสถานสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นครบ ๑๒๐ ปี

คุณหญิงวิมล บอกด้วยว่า เมื่อนักวรรณกรรมรุ่นเก่ากำลังจะกลับบ้านเก่า โดยเฉพาะ ๕ เสือแห่งวงการวรรณกรรม ซึ่งประกอบด้วย สุวรรณี สุคนธา สุภาวดี เทวกุล สุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการอาวุโสของสกุลไทย สุกัญญา ชลศึกษ์ (กฤษณา อโศกสิน) และสุวิมล (วิมล ศิริไพบูลย์) ทั้งหมดเขาเรียกฉายา ๕ เสือ

แต่วันนี้เหลืออยู่ ๒ เสืออาวุโส ตรงนี้ก็อยากให้มีนักวรรณกรรมรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทน ที่สำคัญคือนักเขียนหรือนักวรรณกรรมรุ่นใหม่ จะต้องเขียนให้มาก ๆ

(คัดจากคอลัมน์ หนังสือในดวงใจ โดย มือที่มองไม่เห็น ใน “จุดประกายวรรณกรรม” หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ หน้า ๗)

หนทางสู่อาชีพนักเขียนของประภัสสร เสวิกุล

‘ประภัสสร เสวิกุล’ นักเขียนชื่อดังผู้มีผลงานวรรณกรรม ทั้งนวนิยายและเรื่องสั้น ที่ได้รับความนิยม และเป็นที่ยุติกันดีในกลุ่มนักอ่านมากมาย ร่วมเสวนาในโอกาสครบรอบ ๓๑ ปี คณะมนุษยศาสตร์ ม.ร. ในหัวข้อ ‘คุยกับประภัสสร’ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คุณประภัสสร เล่าว่า นับเป็นความบังเอิญของตนเองที่ก้าวสู่อาชีพนักเขียน ด้วยเหตุที่คุณพ่อเป็นนักหนังสือพิมพ์ เมื่อครั้งยังเป็นเด็ก คุณพ่อสอนให้อ่านโคลงโลกนิติ และเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้น ก็ได้ฝึกอ่านบทกวีและวรรณกรรมฉบับใหญ่ขึ้น อาทิ ราชธาธิราช ซึ่งจุดประกายให้เริ่มทดลองเขียนบทกวี และส่งผลงานไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งฝึกแปลบทเพลงภาษาอังกฤษเป็นบทกวีตามแบบฉันทลักษณ์ของไทย รวมเป็นเวลา ๗ ปี แล้วจึงหันมาเขียนเรื่องสั้นและด้วยเหตุที่ชื่นชอบผลงานของรงค์ วงษ์สวรรค์ จึงได้เริ่มส่งผลงานเรื่องสั้นลงในคอลัมน์ 'รำพึงรำพัน' ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ นับแต่นั้น

“หลายคนมักพูดว่า การเขียนเรื่องสั้นเป็นแนวทางสู่การเขียนนวนิยาย ซึ่งความจริงไม่ใช่อย่างนั้น จริงๆ แล้วเรื่องสั้นกับนวนิยายแตกต่างกัน สำหรับผมเริ่มจากเขียนเรื่องสั้นมานาน ๑๔ ปี แล้วจึงสามารถเขียนนวนิยายได้ถือเป็นการเดินทางอันยาวนาน แต่ก็มีประโยชน์มาก”

เกี่ยวกับการวางโครงเรื่องของผลงานวรรณกรรมนั้น คุณประภัสสร กล่าวว่า ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ คือ จินตนาการ วิชาการ และศิลปะการประพันธ์ ซึ่งนักเขียนที่ดีควรทำหน้าที่เป็นผู้กำกับที่เข้าใจบทบาทของตัวละครและวางโครงเรื่องให้ตัวละครดำเนินไป ส่วนการเลือกใช้คำในการประพันธ์นั้น คุณประภัสสรกล่าวว่า เกิดจากการสั่งสมของนักเขียนแต่ละคน ซึ่งอาจใช้วิธีจดคำใหม่ๆ ไว้ อย่างไรก็ตาม วิธีที่ดีที่สุด คือ การอ่านหนังสือ นอกจากนั้นภาษาไทยยังนับเป็นภาษาที่มีเสน่ห์ สามารถเล่นคำได้ อาทิ คำๆ เดียวสามารถใช้ได้หลายความหมาย

จากความสำเร็จในฐานะนักเขียนผู้มีผลงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลมากมาย คุณประภัสสรได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ซึ่งปีนี้นับเป็นปีที่สองที่ดำรงตำแหน่งอันทรงเกียรติดังกล่าว คุณประภัสสรกล่าวว่า ขณะนี้ สมาคมฯ มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนนักเขียน โดยเชิดชูและดูแลนักเขียน เช่น ตั้งรางวัลเพื่อเชิดชูนักเขียน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของสมาคมฯ สู่สาธารณชน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารางวัลกับนักเขียนจะดูเหมือนเป็นสิ่งคู่กัน แต่นักเขียนก็ไม่ควรคาดหวังรางวัลเท่านั้น หากแต่ควรเขียนเพื่อสนองตอบความพึงพอใจของตนเองและสังคมเป็นสำคัญ

“ในวรรณกรรมของผม ผมพยายามสร้างตัวละครที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเชิดชูสังคม และเพื่อให้ผู้อ่านเห็นคุณค่า ส่งผลให้เขาส่งต่อผลงานของผมให้แก่อีก ซึ่งนับเป็นสิ่งที่น่าชื่นใจอย่างยิ่ง สำหรับนักเขียนในอนาคตนั้น ผมคิดว่า สิ่งสำคัญ คือ ข้อมูลต้องแม่นยำ ก้าวทันสถานการณ์ และความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน จรรยาบรรณของนักเขียนจะมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลอกเลียนผลงานกันจะส่งผลเกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และกฎหมาย”

คุณประภัสสรกล่าวในตอนท้ายว่า นับเป็นสิ่งที่น่าตกใจอย่างยิ่งที่มีรายงานผลการวิจัยว่า คนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๘ บรรทัดเท่านั้น ขณะที่คนต่างประเทศอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๒๐ เล่ม อีกทั้งขณะนี้มีการนำเข้าวรรณกรรมจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งพบว่า มีนักเขียนที่พยายามเขียนหนังสือในแนวเดียวกับ Harry Potter, The Lord of the Rings ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลให้งานวรรณกรรมไทยกลายเป็นของสูญไปอย่างน่าเสียดาย

นับตั้งแต่ก้าวสู่อาชีพนักเขียนจนถึงปัจจุบัน ‘ประภัสสร เสวิกุล’ มีผลงานวรรณกรรมรวมทั้งสิ้น ๕๗ เรื่อง ซึ่งผลงานวรรณกรรมมากมายที่เป็นที่รู้จักกันดี อาทิ ‘ขอมอนไบหนักที่เธอฝันยามหนุน’ ‘เวลาในขวดแก้ว’ ‘คืนฝันวันวาร ฅ กาลครั้งหนึ่ง’ รวมทั้งผลงานที่ได้รับรางวัลอีกมากมาย อาทิ ‘ครีบทัก’ ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๓ ‘อำนาจ’ ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นสำหรับเด็กและเยาวชน ‘ซีด’ ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่นประเภทนวนิยาย และได้รับเลือกเป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

(คัดจากข่าวรวมคำแหง ฉบับวันที่ ๑๑-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕)

ทำอย่างไรถึงจะเรียนดี เขียนเก่งแบบภาณุ ตรีเวช
นักศึกษาปริญญาเอก และนักเขียนเข้ารอบซีไรต์ ๒๕๔๙

ภาคแนะนำ

พี่ทุ ภาณุ ตรีเวช เป็นนักศึกษาปริญญาเอกวิชาอุตุนิยมวิทยาและสมุทรศาสตร์ ที่ University of California at Los Angeles (UCLA) สหรัฐอเมริกา ตอนเรียนมัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เคยเป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งฟิสิกส์โอลิมปิก จากนั้นก็ได้รับ

ทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาฟิสิกส์ที่ California Institute of Technology (CalTech)

หนังสือเล่มแรกที่พี่ทุเขียน คือ รวมเรื่องสั้น *วรรณกรรมตกระ* ได้รับรางวัลชนะเลิศ Young Thai Artist Award 2004 ของมูลนิธิปูนซิเมนต์ไทย หนังสือเล่มที่สอง นวนิยายเด็ก กำพร้าแห่งสรวงสวรรค์ เป็น ๑ ใน ๑๐ เล่มที่เข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ นอกจากนี้เขายังมีงานแปลและงานเขียนที่น่าสนใจอีกหลายชิ้น

ด้วยข้อมูลเท่านี้หน้าจะทำให้คุณเห็นภาพกว้าง ๆ ว่าพี่ทุทำได้ดีทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน แต่สิ่งที่น่าสนใจมากกว่าคือ เขาทำได้อย่างไร

ภาคการเขียน

เขียนหนังสือมาแค่ ๒ เล่มแต่ได้เข้ารอบซีไรต์แล้ว

ดีใจมาก ๆ ครับ...ปลาบปลืม ลุ้นเหมือนกันกลัวจะไม่เตะตา เพราะเราส่งในฐานะที่เป็นมือใหม่ โอกาสที่กรรมการเขาจะสนใจของเรามีน้อยมาก ไม่ฝันไกลว่าจะได้รางวัลหรอกครับ ไม่ต้องการอะไรมากไปกว่านี้แล้ว

เรียนวิทย์จำชะขนาดนั้น มาสนใจด้านวรรณกรรมและการเขียนได้อย่างไร

ตอน ม. ๖ ได้อ่านหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชอยเดียวกัน* ของคุณวณิช จรุงกิจอนันต์ แล้วชอบมาก อยากเขียนอะไรอย่างนั้นได้บ้าง เลยเริ่มเขียนอย่างมีหลักการ เริ่มอ่านอย่างมีหลักการ แรก ๆ ก็เน้นอ่านพวกซีไรต์ งานที่ได้รางวัล ตอนแรกตั้งใจจะเขียนเรื่องสั้นก็เน้นอ่านเรื่องสั้น จากวันที่เริ่มต้นเขียนอย่างจริงจังจนหนังสือเล่มแรกได้ดีพิมพ์ก็ ๕ ปีแน่ะ กว่าจะมาถึงตรงนี้มันไม่ง่าย

เป็นคน 'มีพรสวรรค์' หรือ 'มีความพยายาม'

ตอบได้เลยครับว่าพยายาม อย่างเด็กกำพร้าแห่งสรวงสวรรค์ ใช้เวลาเขียน ๘ เดือน แต่แก้ประมาณ ๖-๗ เดือน ให้คนช่วยอ่านเยอะมาก ต้องฟังคำวิจารณ์แล้วเอามาปรับใช้ในการแก้ไข เอาเข้าจริง ๆ ตรงนี้ยากพอ ๆ กับการเขียนเรื่องใหม่อีกเรื่องหนึ่งเลย ถ้าเอาต้นฉบับที่เขียนเสร็จเมื่อ ๘ เดือนที่แล้วมาเทียบกับอันนี้ แทบจะไม่เหมือนกันเลย

อะไรทำให้เราเขียนหนังสือได้ดี

การอ่านสำคัญที่สุด แล้วก็โชคดีที่รู้ภาษาอังกฤษดีพอที่จะอ่านวรรณกรรมต่างชาติได้ ทูว่ามันเป็นประโยชน์ ทำให้ได้เห็นลักษณะผลงานที่ต่างไปจากคนอื่น รู้สึกว่าการเขียนเป็นเรื่องรอมๆ ด้วยซ้ำ เราไม่จำเป็นต้องเขียนทุกวันทุกอาทิตย์ถึงจะเป็นนักเขียน แล้วที่สำคัญคือ ทุเป็นคนเปิดใจรับคำวิจารณ์

การรับฟังคำวิจารณ์ สำคัญมาก ทูคิดว่านักเขียนรุ่นใหม่ยังขาดตรงนี้อยู่ ไม่ค่อยมีคนที่จะรับฟังคำวิจารณ์ได้อย่างใจกว้างจริงๆ และนำมาใช้ประโยชน์ นักเขียนรุ่นใหม่ยังมีอัตตาเยอะ แบบว่าฉันเขียนอย่างนี้เป็นตัวของฉันเอง ทำไมฉันต้องเปลี่ยนด้วย แต่เราต้องยอมรับว่า เวลาเราเขียนหนังสือเสร็จไป เราก็คือแค่ผู้อ่านคนหนึ่ง ถ้าหนังสือของทุเขียนออกมาให้ผู้อ่านคนเดียว ทูก็จะไม่แก้หรอก

ทูว่ามันเป็นความโชคร้ายอย่างหนึ่งของประเทศไทยที่เราเป็นคนใจดีกันเกินไป เข้าไปดูทุกเว็บที่มีเรื่องสั้น ทุกกระทู้ถ้ามีคนมาโพสต์เรื่องสั้นก็ต้องชมกันเข้าไปทุกคน รู้สึกว่าต้องชมเพราะเดี๋ยวเราเขียนจะได้มีคนมาชมบ้าง ใครก็ตามที่มาเขียนในเชิงวิจารณ์จะถูกด่า มันอาจจะเป็นลักษณะของคนไทยที่เวลาเราทำอะไรสักอย่างขึ้นมา เราต้องชื่นชมกัน แต่เมืองนอกเขาจะมีการวิจารณ์ที่อิสระ

จากประสบการณ์ของตัวเอง มีอะไรบอกเด็ก ๆ บ้าง

ทูคิดว่าเราสามารถเดินตามความฝันได้ทุกวัยและได้เรื่อยๆ ทูเริ่มอยากเป็นนักเขียนจริงๆ ตอน ม. ๖ เตะเตะๆ ตามความฝันไปเรื่อยๆ มันก็ใช้เวลานาน แต่การที่เราได้พยายามเดินไปสู่ความฝันทำให้ชีวิตเรามีคุณค่า สมัยทูอยู่ CalTech ทูเขียนเรื่องสั้นเก็บไว้แม้จะไม่มีโอกาสได้ลงที่ไหนก็ตามแต่มันก็มีคุณค่า ทูได้ตีพิมพ์วรรณกรรมตลกเพราะปูนซิเมนต์ไทยเขาประกาศขึ้นมาพอดีว่าจะประกวดหนังสือรวมเรื่องสั้น ทูมีเรื่องสั้นที่เขียนเก็บไว้เยอะเลยเอาไปส่งประกวดได้ ถ้าที่ผ่านมาทูไม่เคยเขียนเก็บไว้ แล้วก็จะมาเร่งเขียนเพื่อส่งประกวด มันไม่ได้แน่ๆ เพื่อนทูเคยบอกว่าบางทีความสำเร็จมันไม่ได้มาหาเราแบบเรื่อยๆ หรือ ๒ ปีแรกอาจไม่มีอะไรเกิดขึ้น ๔-๕ ปีแรกก็อาจจะไม่มีอะไรเลย แต่ถ้าเราพยายามเรื่อยๆ จริงๆ เวลาความสำเร็จมันมาหาเรา มันจะมาแบบยิ่งใหญ่เลย

(คัดบางตอนจากนิตยสารเล่มโปรด ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖๒ สิงหาคม ๒๕๔๙ หน้า ๖-๙)

จากบทความทั้ง ๓ นี้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนในประเด็นที่ว่า การเป็นนักเขียนที่ดีต้องมีพื้นฐานมาจากการเป็นผู้อ่านหนังสือมากและเป็นผู้อ่านที่ดี ดังตัวอย่าง **คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์** หรือ **ทมยันตี** ซึ่งเป็นนักเขียนนวนิยายฝีมือเยี่ยมของประเทศไทย กล่าวถึงที่มาของการเป็นนักเขียนว่าเริ่มต้นจากการเป็นนักอ่านก่อน แม้จะมาจากนักอ่านจำเป็น แต่เมื่อได้อ่านหนังสือแล้วทำารู้จักย่อความ และจับใจความสำคัญของเรื่อง ต่อมาก็เริ่มลงมือเขียน เห็นอะไรก็นำมาเขียน เช่น เรื่องนิทานสัตว์ นิทานคน เป็นต้น ทำให้ในที่สุดท่านได้ก้าวมาเป็นนักเขียนที่ดีที่สุดคนหนึ่งของเมืองไทย และได้ฝากข้อคิดมาถึงนักเขียนรุ่นใหม่ ๆ ว่าให้หมั่นเขียนหนังสือมากๆ เพื่อการเป็นนักเขียนที่ดีในอนาคต

ส่วนประภัสสร เสวิกุล เริ่มต้นการเป็นนักเขียนจากการที่คุณพ่อซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์ให้อ่านโคลงโลกนิติซึ่งเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองตั้งแต่ยังเด็ก ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็ได้ฝึกอ่านบทกวีและวรรณคดีร้อยแก้วเรื่องยาวคือสามก๊กและราชาธิราช นับเป็นจุดเริ่มต้นให้ทดลองเขียนบทกวีและเรื่องสั้นตามลำดับ โดยได้ส่งไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ องค์กรประกอบในการวางโครงเรื่องในการเขียนวรรณกรรม มี ๓ ประการ คือ ๑. จินตนาการ ๒. วิชาการ และ ๓. ศิลปะการประพันธ์ ส่วนการเลือกใช้คำในการเขียนนั้น คุณประภัสสรกล่าวว่าเกิดจากการสังสมประสบการณ์ของนักเขียนแต่ละคน ซึ่งอาจใช้วิธีจดจำใหม่ๆ แต่วิธีที่ดีที่สุดคือการอ่านหนังสือ สุดท้ายคุณประภัสสรได้แสดงความเป็นห่วงการอ่านหนังสือของคนไทยว่าคนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยแค่ปีละ ๘ บรรทัดเท่านั้น ในขณะที่คนต่างประเทศอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๒๐ เล่ม

สำหรับ **ภาณุ ตรีเวช** นักเขียนหนุ่มรุ่นใหม่ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียน โดยเริ่มอ่านอย่างมีหลักการด้วยการอ่านวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ เมื่อเริ่มเขียนก็เขียนอย่างมีหลักการ มีความพยายามและอดทนต่อการเขียน ยอมรับฟังคำวิจารณ์และนำมาแก้ไขในงานเขียนของตน ซึ่งคุณภาณุ ตรีเวช เห็นว่านักเขียนรุ่นใหม่ยังใจไม่กว้างพอที่จะยอมรับฟังคำวิจารณ์ ผิดกับตัวเขาที่ยอมรับฟังคำวิจารณ์และนำมาแก้ไข เพราะเห็นว่าเขาเขียนหนังสือขึ้นมาเพื่อให้คนหลายๆ คนได้อ่าน ไม่ใช่เขียนมาเพื่อให้ตัวเขาอ่านคนเดียว

จากบทความสัมภาษณ์นักเขียนทั้ง ๓ ท่านดังที่ได้ยกมานี้ นับเป็นข้อมูลที่เป็นประจักษ์พยานสำคัญว่าการอ่านคือพื้นฐานสำคัญของการเขียน รวมทั้งการฝึกเขียน การ

ยอมรับฟังคำติชมและคำวิพากษ์วิจารณ์ ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเขียนสามารถพัฒนางานเขียนของตนได้ดีขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๑

ข้อ ๑ ให้นักศึกษาเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. การเขียน คือ _____

๒. การเขียนเพื่ออธิบายต้องประกอบด้วยข้อมูลที่ _____

๓. การเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีต้องประกอบด้วย _____

๔. การเขียนสารคดีท่องเที่ยว ชีวิตประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนเรียงความ จัดเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๕. การเขียนคำร้องของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยจัดเป็นการเขียนเพื่อ _____

๖. การเขียนที่ใช้ภาษาประณีต มีความงดงามก่อให้เกิดจินตภาพเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๗. การเขียนที่ใช้ภาษาเด่น สะดุดตาผู้อ่าน เล่นคำ เล่นสำนวน เพื่อให้ผู้อ่านจดจำง่าย เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๘. ระดับความสามารถในการเขียนมี _____ ระดับ คือ _____

๙. การเขียนเพื่อศิลปะหรืองานบันเทิงจำเป็นต้องอาศัย _____ ในการเขียน ในขณะที่การเขียนในระดับอื่นๆ อีก ๔ ระดับเป็นการเขียนที่ผู้เขียนสามารถ _____

๑๐. วิธีการสำคัญของการพัฒนาทักษะการเขียนคือ _____

๑๑. การพัฒนาทักษะการเขียนมี _____ ประการคือ _____

๑๒. การอ่านหนังสือมากๆ นอกจากจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แล้ว ผู้อ่านควรรู้จักสังเกตรายละเอียดต่างๆ อาทิ _____

๑๓. การเปิดใจให้กว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายช่วยให้ผู้อ่านมี _____

๑๔. ข้อบกพร่องในการเขียนอาจเกิดขึ้นได้เสมอหาก _____

_____ ไม่ว่านักเขียนคนนั้นจะเขียนหนังสือเก่งหรือไม่เก่งก็ตาม

๑๕. ส่วนของการเขียนที่ดีคือ _____

๑๖. ผู้เขียนควรหมั่นศึกษาหลักเกณฑ์และข้อแนะนำในการเขียนให้ละเอียดถี่ถ้วน เพราะ _____

๑๗. _____ เป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนที่จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึก

อยากที่จะเขียน

๑๘. บทความหรือข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ มีความสำคัญเพราะ _____

๑๙. ขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาทักษะการเขียนคือ_____

๒๐. การเขียนหนังสือเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ยิ่งฝึกบ่อยก็ยิ่ง_____

ข้อ ๒ ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่ยกมานี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร เป็นการเขียนในระดับใด แล้วสรุปเนื้อหาโดยย่อของข้อความนั้น

ข้อ ๒.๑

มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในขณะนั้น นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ ๑๐ ของรัฐ โดยมีปรัชญาการดำเนินงานเน้นการเปิดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับปวงชนชาวไทย รับนักศึกษาโดยไม่มีการสอบคัดเลือกและไม่จำกัดจำนวน

ความเป็นมาในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง สืบเนื่องมาจากในขณะนั้นขาดแคลนสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาและมีเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น รวมทั้งความคิดที่จะให้รัฐบาลจัดการศึกษาในแบบมหาวิทยาลัยตลาดวิชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคสหประชาไทย ได้เสนอหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ในที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ชื่อมหาวิทยาลัยว่า “มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชผู้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

(คัดจากหนังสือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๔ ปี หน้า ๑๕)

จุดมุ่งหมายในการเขียน_____

ระดับความสามารถในการเขียน_____

เนื้อหาโดยสรุป_____

ข้อ ๒.๒

ภูเก็ต...ทุกสิ่งที่คุณมองหา

“ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม” คำขวัญข้างต้นนี้ ต่อให้ใครที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าเป็นคำขวัญของที่ไหน ก็คงจะเดาได้ไม่ยาก ว่าเป็นคำขวัญประจำจังหวัดภูเก็ต จังหวัดซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยนั่นเอง

เกาะภูเก็ต ไข่มุกเม็ดงามแห่งอันดามันซึ่งเป็นความภูมิใจของคนไทย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเลที่สวยงาม จนขึ้นชื่อลือชาที่สุดแห่งหนึ่งของโลกมาเนิ่นนาน แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวนับล้านเดินทางมาสัมผัสเสน่ห์อันงดงามสมฉายาไข่มุกอันดามันของภูเก็ต และเมื่อได้พบกับน้ำทะเลสีฟ้าใส หาดทรายละเอียดนุ่มสีขาวสะอาด กิจกรรมเพลิดเพลินหลากหลาย การต้อนรับด้วยมิตรจิตของชาวใต้ แต่ละคนก็ต้องมนต์ขลังของภูเก็ตเข้าไปเต็มทีอย่างถ้วนหน้า

ภูเก็ตวันนี้มีทุกอย่างที่คุณปรารถนาเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน ใครที่รักหาดทรายสวยๆ ย่อมจะต้องนึกถึงชายหาดงดงามหลากหลายแห่งของภูเก็ต อย่างหาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดกมลา หาดราไวย์ และอีกหลายหาดที่นับนิ้วกันแทบไม่ไหว โดยเฉพาะหาดป่าตองนั้นติดอันดับท็อปเท็นสุดยอดชายหาดของโลกที่เพียบพร้อมไปด้วยความงามและความสุขสำราญสุดประทับใจเลยทีเดียว หรือใครที่รักกิจกรรมศึกษาชีวิตธรรมชาติ ภูเก็ตมีหาดไม้ขาวที่จักจั่นทะเลและเต่าทะเลชอบขึ้นมาวางไข่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำซึ่งเปิดให้ชมทุกวัน ที่แหลมพันวา สวนผีเสื้อและดอกไม้ห่างจากตัวเมือง และฟาร์มมุกซึ่งสาธิตเลี้ยงมุกทะเลได้อันขึ้นชื่อ

ใครที่รักกิจกรรมกลางแจ้ง ภูเก็ตมีอ่าวสวยสงบให้คุณดำน้ำดูปะการัง มีบริการชายหาดให้คุณได้เล่นสกีน้ำ ดำน้ำ ตกปลา โดร่มพาราเซล จนถึงขี่ช้างชมวิว โดยเฉพาะจุดชมวิวยอดฮิตคือแหลมพรหมเทพตอนปลายสุดของเกาะซึ่งจะมองเห็นพระอาทิตย์อัสดงลงเหนือผืนน้ำใต้งดงามที่สุด และใครที่รักการท่องเที่ยวสถานที่ทางวัฒนธรรมภูเก็ตนี่เองที่มีประวัติศาสตร์อันเก่าแก่ให้คุณได้เห็นเสน่ห์ของคฤหาสน์แบบจีนยุคเก่า วัดวาอารามและศาลเจ้า หมู่บ้านไทยจนถึงวิถีชีวิตของเฝ้าชาวเลเร่ร่อน

และแน่นอน ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการท่องเที่ยวพักผ่อน ก็คือความสบาย อิ่มอร่อย และความบันเทิงใจ ซึ่งเพียงพร้อมรอคูณอยู่ที่ภูเกิดด้วยที่พักทุกรูปแบบ ร้านอาหารบรรยากาศดี ตลาดสดที่เต็มไปด้วยของอร่อย ชีวิตราตรีที่คึกคัก หรือแม้แต่โชว์ตระการตา ระดับโลก

ไม่ว่าหัวใจคุณมองหาการพักผ่อนแบบใด หากคำตอบได้ที่สวรรค์แดนใต้อันงดงามนี้ สัมผัสภูเกิดวันนี้ แล้วคุณจะรักภูเกิดอย่างที่เคยรักมาตลอด

(คัดมาจาก **UBC Magazine** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ หน้า ๙๒)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเรียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

ข้อ ๒.๓

เทศกาลเจเริ่มขึ้นเมื่อประมาณ ๔๐๐ ปีมาแล้ว ตามตำนานเล่าว่า เกิดมาในสมัยที่ชาวจีนถูกรุกรานโดยชนชาติแมนจู ซึ่งเข้าปกครองประเทศจีน และบังคับให้ชนชาติจีนยอมรับวัฒนธรรมของตน อาทิ การไว้ทรงผมเยี่ยงแมนจู คือ โกงศรชะลอนางด้านหน้าและไว้ผมยาวทางด้านหลัง ในสมัยนั้น มีคนจีนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกันต่อต้านชาวแมนจู โดยใช้หลักทางธรรม เข้ามาร่วมด้วย ชาวจีนกลุ่มนี้ นุ่งขาว ห่มขาวและไม่รับประทานเนื้อสัตว์ มีความเชื่อว่า การประพฤติปฏิบัติตามแนวทางนี้จะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มของตนจนสามารถต้านทานชาวแมนจูได้ คนกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า “หง่หัวท้วง” ซึ่งแม้จะได้ต่อสู้อย่างอาภัพ แต่ท้ายที่สุดก็ไม่สามารถต้านทานการรุกรานของชาวแมนจูได้ เมื่อถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๙ ชาวจีนที่ยังคงอยู่ภายใต้การปกครองของชาวแมนจู จึงพากันถือศีลกินเจเพื่อรำลึกถึงเหล่านักสู้ “หง่หัวท้วง” ที่ได้ต่อสู้พลีชีพในครั้งนั้น

ความเชื่ออีกกระแสหนึ่งของตำนานการกินเจนั้น เชื่อกันว่าเป็นการสักการะ พระพุทธเจ้าในอดีต ๗ พระองค์ และพระมหาโพธิสัตว์อีก ๒ พระองค์ รวมเป็น ๙ พระองค์ หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่า ดาวนพเคราะห์ทั้ง ๙ ในพิธีกรรมนี้ สาธุชนจึงงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต หันมาบำเพ็ญศีล โดยการตั้งปณิธานในการกินเจ งดเว้นอาหารคาว เพื่อเป็นการ สมาทานศีล ๓ ประการ คือ

๑. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาบำรุงชีวิตของตน
๒. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาเพิ่มเลือดของตน
๓. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาเพิ่มเนื้อของตน

สำหรับเมืองไทยความเชื่อเรื่องการกินเจเป็นไปในแนวทางการละเว้นการเอาชีวิตของ สัตว์ เพื่อสักการบูชาพระพุทธเจ้า และมหาโพธิสัตว์กวนอิม อาจเนื่องจากการแพร่หลายของ การละเว้นการกินเนื้อวัวในกลุ่มคนที่นับถือ “เจ้าแม่กวนอิม” การกินเจ จึงเป็นอีกหนึ่งพิธีกรรม เพื่อสักการะ

(คัดจาก รามปริทรรศน์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗๓/๒๕๕๒ หน้า ๑๐๙-๑๑๐)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเขียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

ข้อ ๒.๔

ไทยกับสุดยอดอาเซียน

นักวิชาการชาวญี่ปุ่นคนหนึ่ง วิจารณ์ว่า การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมสุดยอดอาเซียนกับ ๖ ประเทศคู่เจรจาที่ชะอำ - หัวหิน ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ตุลาคมนี้ เป็นการประชุมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาคมโลก หลังจากที่เคยล้มเหลวมาแล้วในการเป็นเจ้าภาพการประชุมแบบเดียวกันที่พัทยา เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา

เป็นครั้งสุดท้ายที่ไทยจะได้เป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอด ในฐานะประธานอาเซียน เพราะว่าจะมีการหมุนเวียนกันเป็นประธานในหมู่ประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศ อาจจะเป็นเวลานานนับสิบปี ประเทศไทยจึงจะได้เป็นประธานอาเซียนอีก รัฐบาลไทยจึงจะปล่อยให้ข้าราชการรวมทั้การประชุมร่วมกับผู้นำประเทศจีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การที่ผู้นำ ๑๕ ประเทศเดินทางมาร่วมประชุมในประเทศไทย แสดงว่าเห็นความสำคัญของการประชุมและเชื่อมั่นในประเทศไทย

การประชุมที่ชะอำ - หัวหินครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำรัฐบาล กับประมุขของประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศแล้ว ยังมีการประชุมสุดยอดอีกหลายรายการรวมทั้งการประชุมร่วมกับผู้นำประเทศจีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การที่ผู้นำ ๑๕ ประเทศเดินทางมาร่วมประชุมในประเทศไทย แสดงว่าเห็นความสำคัญของการประชุมและเชื่อมั่นในประเทศไทย

การประชุมครั้งนี้ นอกจากจะมีการติดตามและผลักดันการก่อตั้ง “ประชาคมอาเซียน” ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี ๒๕๕๘ หรือภายใน ๖ ปีข้างหน้าแล้ว คาดว่าที่ประชุมจะตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมทั้งรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

สมาคมประชาชาติอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ก่อตั้งมานานกว่า ๔๐ ปี ประเทศไทยเป็นผู้ก่อตั้งร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน อันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ผู้แทนทั้ง ๕ ประเทศร่วมกันลงนาม ใน “ปฏิญญากรุงเทพ” เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม

๒๕๑๐ จึงถือว่าไทยเป็น “บ้านเกิด” ของอาเซียน ปัจจุบันทุกประเทศในอาเซียนอาเซียนเข้าเป็นสมาชิกครบทั้ง ๑๐ ชาติ

เมื่อเปรียบเทียบกับการรวมกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก เช่น สหภาพ-ยุโรป ซึ่งพัฒนามาจากประชาคมยุโรป ต้องถือว่าอาเซียนมีพัฒนาการที่ค่อนข้างแข็งแกร่งแต่มั่นคง และนับเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ในระยะหลังๆ อาเซียนได้ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ ในเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และอินเดีย ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลก

ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา อาจทำให้เกิดเขตเศรษฐกิจที่ยิ่งใหญ่ของโลก มีประชากรรวมกันถึง ๓.๒ พันล้านคน หรือครึ่งหนึ่งของประชากรโลก และเชื่อว่าจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญทำให้เศรษฐกิจไทยก้าวหน้าไปด้วย ขอแต่เพียงว่าการเมืองไทยต้องมีความมั่นคง รัฐบาลมีเสถียรภาพ คนไทยทุกฝ่ายแม้จะมีความเห็นและประโยชน์ขัดกันแต่ยอมรับกติกาประชาธิปไตย

(คัดจาก “บทบรรณาธิการ” นสพ. ไทยรัฐ ฉบับวันเสาร์ที่ ๒๔ ต.ค. ๒๕๕๒ หน้า ๓)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเขียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

Blank lined paper with horizontal ruling lines.

ข้อ ๓.๒ และ ๓.๓ การเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า

๓.๒ จากการศึกษาที่คนรุ่นใหม่นิยมอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยไม่ผ่านพิธีมงคลสมรส เป็นการอยู่กินกันในลักษณะ “อยู่ก่อนแต่ง” ซึ่งขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยที่คู่สมรสต้องแต่งงานกันก่อนแล้วจึงใช้ชีวิตคู่ร่วมกันภายหลัง ดังที่เรียกว่า “แต่งก่อนอยู่”

จากประเด็นดังกล่าว นักศึกษามีความเห็นเช่นใด นักศึกษาคิดว่า “อยู่ก่อนแต่ง” กับ “แต่งก่อนอยู่” อย่างไหนดีกว่ากัน จงเขียนแสดงความคิดเห็นด้วยข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

๓.๓ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ตามชื่อเรื่องที่กำหนดให้ “ภาวะโลกร้อน”

ภาวะโลกร้อน

เฉลยและแนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๑

เฉลย ข้อ ๑

๑. การสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเรื่องราวข่าวสาร ตลอดจนประสบการณ์และจินตนาการจากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

๒. เป็นจริง สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้แจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ

๓. เหตุและผล ไม่ลำเอียงหรือมีอคติส่วนตัว พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขในประเด็นที่นำมาวิพากษ์วิจารณ์

๔. เล่าเรื่อง

๕. กิจธุระ

๖. สร้างจินตนาการ

๗. โน้มน้าวใจ

๘. ๕ ระดับ คือ ๑. การเขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้อง ๒. การเขียนเพื่อให้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง ๓. การเขียนเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด ๔. การเขียนบทความหรืออธิบายความ ๕. การเขียนเพื่องานศิลปะหรืองานบันเทิง

๙. พรสวรรค์, ฝึกฝนและพัฒนาได้

๑๐. ผู้เขียนจะต้องเป็นผู้เริ่มต้นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

๑๑. ๗ ประการคือ ๑. หัดเป็นผู้อ่านหนังสือให้มากและเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดี ๒. เปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดที่หลากหลาย ๓. สำรวจและแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน ๔. ศึกษาสำนวนการเขียนของตนเอง ๕. หมั่นศึกษาหลักเกณฑ์และข้อแนะนำในการเขียน ๖. สร้างแรงบันดาลใจในการเขียน ๗. ลงมือเขียน

๑๒. สไตล์การเขียน การใช้คำ ตัวสะกดของคำที่เขียนยาก การใช้ประโยค รู้จักการย่อความและจับประเด็นสำคัญของเรื่อง รู้จักพินิจพิเคราะห์แยกแยะงานเขียนที่ดีและไม่ดีและควรจดจำแบบอย่างงานเขียนที่ดีเพื่อนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองต่อไป

๑๓. โลกทัศน์กว้าง และมีแง่มุมความคิดที่หลากหลาย

๑๔. ขาดความระมัดระวังหรือความละเอียดรอบคอบ

๑๕. สำนวนการเขียนที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง

๑๖. จะทำให้ทราบแนวทางที่ถูกต้องในการเขียน ได้รับข้อแนะนำและเทคนิคต่างๆ
ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

๑๗. แร้งบันดาลใจ

๑๘. ทำท่ายให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากเขียนหรืออยากแสดงความคิดเห็น

๑๙. การลงมือเขียน

๒๐. เกิดความชำนาญมาก

แนวตอบข้อ ๒

ข้อ ๒.๑

จุดมุ่งหมายในการเขียน เพื่อเล่าเรื่อง

ระดับความสามารถในการเขียน ระดับที่ ๒ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง

เนื้อหาโดยสรุป มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อแก้ไขปัญหา
การขาดแคลนสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาในขณะนั้น เป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ ๑๐ ของรัฐ
มีจุดมุ่งหมายเป็นตลาดวิชา ให้ความเสมอภาคทางการศึกษากับประชาชนชาวไทย ชื่อ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ทรง
ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

ข้อ ๒.๒

จุดมุ่งหมายในการเขียน เพื่อโน้มน้าวใจ

ระดับความสามารถในการเขียน ระดับที่ ๓ บรรยายเรื่องราว

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการบรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับความมั่งคั่งของจังหวัดภูเก็ต โดย
กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ กิจกรรมสนุกตื่นเต้นระหว่างการ
ท่องเที่ยว สุดท้ายได้เชิญชวนผู้อ่านไปเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ข้อ ๒.๓

จุดมุ่งหมายในการเขียน เพื่อเล่าเรื่อง

ระดับความสามารถในการเขียน ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ

เนื้อหาโดยสรุป กล่าวถึงตำนานการกินเจที่กำเนิดขึ้นที่ประเทศจีน เมื่อ ๔๐๐ กว่าปีที่
ผ่านมา จนกลายเป็นความเชื่อเพื่อสักการะบูชาพระพุทธเจ้าและมหาโพธิสัตว์กวนอิม

ข้อ ๒.๔

จุดมุ่งหมายในการเขียน เพื่อแสดงความคิดเห็น

ระดับความสามารถในการเขียน ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ

เนื้อหาโดยสรุป กล่าวถึงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๕ และการประชุมสุดยอดอาเซียนกับ ๖ ประเทศคู่เจรจาที่ชะอำ - หัวหิน ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ ต.ค. ๒๕๕๒ ซึ่งผู้เข้าประชุมครั้งนี้นอกจากประมุขของประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศแล้ว ยังมีผู้นำของอีก ๕ ประเทศ คือ จีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์เข้าร่วมประชุมด้วย การประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนนี้ อาจทำให้เกิดเขตเศรษฐกิจยิ่งใหญ่ของโลก และอาจมีผลต่อความก้าวหน้าของเศรษฐกิจไทยด้วย ขึ้นอยู่กับว่าการเมืองไทยจะมีความมั่นคงเพียงใด

แนวตอบข้อ ๓

ข้อ ๓.๑ ให้นักศึกษาศึกษารูปแบบการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง พร้อมทั้งศึกษากลวิธีการเขียนเรียงความในบทที่ ๕ ก่อนลงมือเขียน

ข้อ ๓.๒ และ ๓.๓ ให้นักศึกษาศึกษารูปแบบการเขียนย่อหน้า พร้อมทั้งศึกษากลวิธีการเขียนย่อหน้าในบทที่ ๔ ก่อนลงมือเขียน